

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] hoc sacramentum conferat gratiam? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

¶ Septimo, virum hoc sacramentum profit alijs, quam sumentibus?

¶ Octavo, de impedimento effectus huius sacramenti?

ARTIC. I.

Vtrum per hoc sacramentum conferatur gratia?

470
infr. a. 4.
et 4. d. 12.
q. 2. ar. 2.
q. 1. ad 2.
 ¶ Ad primum sic proceditur. Videtur, quod per hoc sacramentum non conferatur gratia. Hoc enim sacramentum est nutrimentum spirituale. Nutrimentum autem non datur nisi viuenti. Cum ergo vita spiritualis sit per gratiam, non competit hoc sacramentum nisi habenti gratiam. Non ergo per hoc sacramentum confertur gratia, vt primo habeatur. Similiter etiam nec ad hoc quod augeatur: quia augmentum spirituale pertinet ad sacramentum confirmationis, vt dictum est*. Non ergo per hoc sacramentum gratia confertur.

q. 72. ar.
 1. q. 7.

¶ 2. Præterea, Hoc sacramentum confertur, vt quædam spiritualis refectio. Sed refectio spiritualis magis videtur pertinere ad vsum gratiæ, quam ad gratiæ collationem. Ergo videtur, quod per hoc sacramentum gratia non conferatur.

q. 74. a. 2.
 q. 76. a.
 2. ad 2.

¶ 3. Præterea, Sicut supra dictum est*, in hoc sacramento corpus Christi offertur pro salute corporis; sanguis autem pro salute animæ. Sed corpus non est subiectum gratiæ, sed anima, vt in secunda parte habitum est†. Ergo ad minus quantum ad corpus per hoc sacramentum gratia non confertur.

1. 2. q. 4.
 310. a. 4.

SE D. contra est, quod Dominus dicit Ioan. 6. Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Sed vita spiritualis est per gratiam. Ergo per hoc sacramentum gratia confertur.

RESPONDEO dicendū, quod effectus huius sacramenti debet considerari primo quidem, & principaliter ex eo quod in hoc sacramento continetur, quod est Christus: qui sicut in mundum visibiliter veniens, contulit mundo vitam gratiæ, (secundum illud Io. 1. Gratia & veritas per Iesum Christum facta est) ita in homi-

hominem sacramentaliter veniens, vitam gratiæ operatur, secundum illud Io. 6. Qui manducat me, vivet propter me. Vnde & Cyril. dicit, Viuificatiuum Dei verbum, vniens seipsum propriæ carni, fecit ipsam viuificatiuum: decebat enim eum nostris quodammodo vniri corporibus per sacram eius carnem, & pretiosum sanguinem, quæ accipimus in benedictionem viuificatiuum in pane & in vino. Secundo, consideratur ex eo, quodd per hoc sacramentum representatur, quod est passio Christi, sicut supra dictum est*. Et ideo effectum, quem passio Christi fecit in mundo, hoc sacramentum facit in homine. Vnde super illud Io. 19. Continuo exiuit sanguis & aqua: dicit Chrysost. † Quia hinc suscipiunt principium sacra mysteria, cum accesseris ad tremendum calicem, vt ab ipsa bibiturus Christi costa, ita accedas. Vnde & ipse Dominus dicit Matth. 26. Hic est sanguis meus qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum. Tertio consideratur effectus huius sacramenti ex modo, quo traditur hoc sacramentum, quod traditur per modum cibi & potus. Et ideo omnem effectum, quem cibus & potus materialis facit quantum ad vitam corporalem (quod scilicet sustentat, auget, reparat & delectat) hoc totum facit hoc sacramentum quantum ad vitam spiritualem. Vnde Amb. dicit in lib.* de sacram. Iste panis est vitæ æternæ, qui animæ nostræ substantiam fulcit. Et Chrysost. dicit † super Ioan. Præstat se nobis desiderantibus & palpare, & comedere, & amplecti. Vnde & ipse Dominus dicit Ioan. 6. Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus. Quarto consideratur effectus huius sacramenti ex speciebus, in quibus traditur hoc sacramentum. Vnde August.* ibidem dicit, Dominus noster corpus & sanguinem suum in eis rebus commendauit, quæ ad vnam aliquid rediguntur ex multis: namque aliud, scilicet panis ex multis granis in vnum constat; aliud, scilicet vinum in vnum ex multis acinis confluit. Et ideo ipse alibi dicit super Io.*

*libr. 4. in
Io. c. 12.
¶ 14.*

*q. 76. a. 2
ad 1. ¶
2. ¶ 9.
74. ar. 1.
ho. 84. in
Io. circa
med. to. 3*

** li. 5. c. 4.
in medio
to. 4.
hom. 45. 2.
me. illinc
to. 3.
tract. 26.
in Io. nō
multū re
mote à s.
10. 9.
tract. 26.
inter s.
et med. il
lius, to. 9.*

O sacramentum pietatis, o signum unitatis, o vinculum charitatis. Et quia Christus & eius passio est causa gratiæ & spiritualis refectio, & charitas sine gratia esse nõ potest: ex omnibus præmissis manifestum est, quòd hoc sacramentum gratiam confert.

Ad primum ergo dicendum, quòd hoc sacramentum ex seipso virtutem habet gratiã conferendi; nec aliquis habet gratiam ante susceptionem huius sacramenti, vel nisi ex aliquo voto ipsius, vel per seipsum, sicut adulti: vel voto Ecclesiæ, sicut paruuli: sicut supra dictum est*. Vnde ex efficacia virtutis ipsius est, quòd etiam ex voto ipsius aliquis gratiam consequatur, per quã spiritualiter viuificetur. Restat igitur, vt cum ipsum sacramentum realiter sumitur, quòd gratia augeatur, & vita spiritualis perficiatur. Aliter tamen quã per sacramentũ confirmationis, in quo augetur & perficitur gratia ad persistendum cõtra exteriores impugnaciones inimicorũ Christi. Per hoc autem sacramentum augetur gratia, & perficitur spiritualis vita, ad hoc quòd homo in seipso perfectus existat per coniunctionem ad Deum.

le. 4. orb.
fid. c. 14.
à med.

ho. 20. in
Euan. nõ
longe à
princ.

Ad secundum dicendum, quòd hoc sacramentum confert gratiam spiritualiter, cum virtute charitatis. Vnde Damasc. † comparat hoc sacramentum carboni, quem Isaias vidit, Isai. 6. Carbo enim lignum simplex non est, sed unitum igni: ita & panis communionis non simplex panis est, sed unitus diuinitati. Sicut Greg. * dicit in homil. Pent. Amor Dei non est otiosus: magna enim operatur, si est. Et idèd per hoc sacramentum quantum est ex sui virtute, non solum habitus gratiæ & virtutis confertur; sed etiam excitatur in actum: secundum illud 1. Cor. 5. Charitas Christi vrget nos. Et inde est, quòd ex virtute huius sacramenti anima spiritualiter reficitur per hoc quòd anima spiritualiter delectatur, & quodammodo inebriatur dulcedine boni atis diuinæ: secundum illud Cant. 5. Comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi.

Ad

Ad tertium dicendū, quòd quia sacramenta operantur salutem, quam significant; idèd secundum quendam assimilationem dicitur, quòd in hoc sacramento corpus offertur pro salute corporis, & sanguis pro salute animæ, quanuis vtrumque ad salutē vtriusque operetur, cum sub vtroque totus sit Christus: vt supra dictum est †. Et licet corpus non sit immediatum subiectum gratiæ; ex anima tamen redundat effectus gratiæ ad corpus, dum in præsentī membra nostra exhibemus arma iustitiæ Deo (vt habetur Roman. 6.) & in futuro corpus nostrum sortietur incorruptionem & gloriam animæ.

q. 76. ar.
1. & 2.

ARTIC. II.

Vtrum effectus huius sacramenti sit adeptio gloriæ?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd effectus huius sacramenti non sit adeptio gloriæ. Effectus enim proportionatur suæ causæ. Sed hoc sacramentum competit viatoribus: vnde & viaticum dicitur. Cum igitur viatores nondum sint capaces gloriæ, videtur quòd hoc sacramentum non causet adeptionem gloriæ.

471
infr. qu.
80. ar. 2.
ad 1. et
Ioan. 6.

¶ 2 Præterea, Posita causa sufficienti ponitur effectus. Sed multi accipiunt hoc sacramentum, qui numquam perueniēt ad gloriam; vt patet per Aug. † 21. de ciui. Dei. Non ergo hoc sacramentum est causa adeptionis gloriæ.

lib. 21. c.
25. in fi.
to. 5.

¶ 3 Præterea, Maius non efficitur à minori; quia nihil agit vltra suam speciem. Sed minus est accipere Christum sub specie aliena, quod fit in hoc sacramento; quam frui eo in specie propria, quod pertinet ad gloriam. Ergo hoc sacramentum non causet adeptionem gloriæ.

SE D contra est, quod dicitur Ioan. 6. Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum. Sed vita æterna est vita gloriæ. Ergo effectus huius sacramenti est adeptio gloriæ.

RESPONDEO dicendum, quòd in hoc sacramento

z 3 potest